



ГА «БЕЛАРУСКАЯ  
АСАЦЫЯЦЫЯ  
ЖУРНАЛІСТАЎ»

[WWW.BAJ.BY](http://WWW.BAJ.BY)

# СМІ Ў БЕЛАРУСІ

ЭЛЕКТРОННЫ  
БЮЛЕТЭНЬ

КАСТРЫЧНІК-СНЕЖАНЬ 2013



Гэты перыяд адрозніваецца больш актыўным пераследам інтэрнэт-каментатараў і блогераў. Гэта пакуль кропкавыя справы, але ўжо відавочна, што ўлады ўсё больш увагі звяртаюць на інтэрнэт... Магчыма прагназаваць, што чым бліжэй прэзідэнцкая выбарчая кампанія, тым мацней будуць рэпрэсіі ў адносінах да грамадска-палітычных СМІ...

*Аляксандр Старыкевіч,  
намеснік старшыні  
ГА "Беларуская асацыяцыя журналістаў"*

Прапануем унесці шэраг зменаў у закон аб СМІ, у адпаведнасці з якім найбольш папулярныя і ўплывовыя інтэрнэт-рэсурсы патрапяць у разрад СМІ і будуць несці адказнасць паводле закону за распаўсюд любой інфармацыі – аж да адклікання рэгістрацыі.

*Дзмітрый Шадко,  
намеснік міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь*



## ЗМЕСТ:

|  |          |
|--|----------|
| <b>Асноўныя падзеі ў галіне СМІ<br/>ў кастрычніку-снежні 2013 г. . . . .</b> | <b>4</b> |
| <b>Рэйтынгі, індэксы, статыстыка . . . . .</b>                               | <b>8</b> |

# АСНОЎНЫЯ ПАДЗЕІ Ў ГАЛІНЕ СМІ Ў КАСТРЫЧНІКУ-СНЕЖНІ 2013 ГОДА

- Працягваюцца неабгрунтаваныя затрыманні журналістаў.
- Суд падтрымаў рашэнне Міністэрства інфармацыі пра пазбаўленне ліцэнзіі выдавецтва “Логвінаў”.
- Крымінальныя справы за публікацыі ў Інтэрнэце.
- Мінінфарм хоча распаўсюдзіць свой кантроль на Інтэрнэт-рэсурсы.

## ЗАТРЫМАННІ ЖУРНАЛІСТАЎ

Зранку **19 кастрычніка** на пероне мінскага чыгуначнага вакзала міліцыя затрымала дзесяць журналістаў, якія збіраліся асвятляць **вяртанне вызваленага наконадні палітзняволенага Паўла Севярынца**. З аддзялення міліцыі іх вызвалілі толькі пасля таго, як Севярынец выйшаў з будынка вакзала.

**23 кастрычніка** гэты і іншыя падобныя інцыдэнты абмяркоўваліся на сустрэчы кіраўнікоў Беларускай асацыяцыі журналістаў з кіраўніком ГУУС Мінгарвыканкама Аляксандрам Барсуковым. Аднак становішча да лепшага не змянілася.

**29 кастрычніка** ў Мінску былі затрыманыя пяцёра журналістаў, якія прысутнічалі падчас ускладання кветак грамадскімі актывістамі на Кальварыйскіх могілках. Акцыя была прымеркаваная да Дня памяці ахвяраў палітычных рэпрэсіяў. Прадстаўнікоў прэсы прывезлі ў аддзяленне міліцыі Фрунзенскага раёна



Фота: Сяргей Балаев

г. Мінска, дзе ў іх праверылі дакументы і асабістыя рэчы і праз паўтары гадзіны вызвалілі.

У той самы дзень былі затрыманыя яшчэ два журналісты. Тэлежурналістаў Аляксандра Баразенку і Марыю Арцыбашаву затрымалі на вуліцы падчас правядзення вулічнага відэа-апытання на тэму маладзёвых арганізацыяў у Беларусі. Затрыманых адвезлі ў аддзяленне міліцыі Ленінскага раёна г. Мінска, потым – у пракуратуру, пасля чаго зноў даставілі ў міліцэйскі пастарунак. Журналістаў вызвалілі праз тры гадзіны.



**6 лістапада ў Мінску супрацоўнікі міліцыі затрымалі фрыланс-журналістку Анастасію Рэзнікаву і сябраў Беларускай асацыяцыі журналістаў Вячаслава Пяшко, які меў пры сабе пасведчанне рэпарцёра газеты “Новы час” і кінарэжысёрку Вольгу Мікалайчык.**

Затрыманне адбылося каля цэнтру ізаляцыі правапарушальнікаў на вул. Акрэсціна, з якога пасля трох сутак арышту выходзіў гомельскі актывіст Юрый Рубцоў. (Яго асудзілі пасля таго, як падчас санкцыянаванага шэсця “Дзяды” ў Мінску Рубцоў адмовіўся па патрабаванні міліцыі зняць майку з надпісам “Лукашэнка, сыходзь!”).

Журналістаў даставілі ва УУС Маскоўскага раёна Мінска, дзе перапісалі ў іх пашпартныя звесткі і правялі догляд рэчаў. Супрацоўнікаў міліцыі знішчылі ўсе запісы з відэакасеты журналістаў, якія здымалі выхад Рубцова з турмы. Аднак касету і відэакамеру карэспандэнтам вярнулі.

**Такім чынам, за апошні квартал 2013 г. міліцыяй затрымоўваліся 20 журналістаў. Усяго паводле падлікаў БАЖ напрацягу 2013 г. адбылося 45 затрыманняў журналістаў у сувязі з выкананнем імі службовых абавязкаў. 4 выпадкі скончыліся адміністрацыйным арыштам на тэрмін ад 3 да 15 сутак.**

## СУД ПАДТРЫМАЎ РАШЭННЕ МІНІСТЭРСТВА ІНФАРМАЦЫІ ПРА ПАЗБАЎЛЕННЕ ЛІЦЭНЗІІ ВЫДАВЕЦТВА “ЛОГВІНАЎ”

**Прыватнае выдавецтва “Логвінаў” не здолела пакуль аспрэчыць у Вышэйшым гаспадарчым судзе Рэспублікі Беларусь рашэнне Міністэрства інфармацыі пра пазбаўленне яго ліцэнзіі на права ажыццяўлення выдавецкай дзейнасці.**

**18 лістапада** суддзя ВГС Таццяна Праташчык падтрымала пазіцыю Міністэрства інфармацыі. Ігар Логвінаў абскардзіў гэта рашэнне ў касацыйную інстанцыю Вышэйшага гаспадарчага суда.



Падставай для пазбаўлення аднаго з лідараў беларускага незалежнага кнігавыдання ліцэнзіі стаў выпуск фотаальбома “Прэс-фота Беларусі-2011”, які суд Ашмянскага раёна прызнаў у красавіку 2013 г. экстрэмісцкім матэрыялам.

**Справу аб прызнанні экстрэмісцкім матэрыялам мастацкага альбома са здымкамі-пераможцамі конкурсу прэс-фота, вызначанымі аўтарытэтным міжнародным журы, ініцыявала Упраўленне КДБ па Гродзенскай вобласці.**

## КРЫМІНАЛЬНЫЯ СПРАВЫ ЗА ПУБЛІКАЦЫІ Ў ІНТЭРНЭЦЕ

**Увечары 20 лістапада ў кватэры галоўнага рэдактара інфармацыйнага парталу [vrogacheve.ru](http://vrogacheve.ru) (г. Рагачоў Гомельскай вобл.) Дзяніса Дашкевіча супрацоўнікі Следчага камітэта правялі “агляд”, па выніках якога былі сканфіскаваныя кампутар і мадэм.**



Дашкевічу паведамлілі, што праводзіцца праверка ў рамках крымінальнай справы па факце абразы прадстаўніка ўлады. Крымінальны працэс быў распачаты па заяве намесніка старшыні райвыканкама Каральчука, - паведаміў сайт [vrogacheve.ru](http://vrogacheve.ru). Падставай для ўзбуджэння справы сталася публікацыя,

у якой вялося пра прадстаўніка мясцовай “вертыкалі”.

**29 лістапада** за абразу суддзі ў інтэртэце журналіст адной з інфармацыйных агенцыяў (імя не называецца) заплаціў штраф у памеры 20 мільёнаў рублёў (больш за 1500 еўра). Пра гэта паведаміў сайт газеты “Камсамольская праўда ў Беларусі”. Журналіст у каментары пад адным з артыкулаў у непрыстойнай форме выказаўся наконт судзэбнага рашэння, што спрычыніла ўзбуджэнне крымінальнай справы паводле арт. 391 КК РБ “Абразы суддзі або народнага засядацеля”.

## МІНІФАРМ ХОЧА РАСПАЎСЮДЗІЦЬ СВОЙ КАНТРОЛЬ НА ІНТЭРНЭТ-РЭСУРСЫ

**Напрыканцы лістапада 2013 г. намеснік міністра інфармацыі Дзмітрый Шадко заявіў (цытуецца паводле дзяржаўнай інфармацыйнай агенцыі БелТА), што прапануецца “унесці шэраг зменаў у закон аб СМІ, у адпаведнасці з які найбольш папулярныя і ўплывовыя інтэрнэт-рэсурсы патрапяць у разрад СМІ і будучь несці адказнасць паводле закону за распаўсюд любой інфармацыі – аж да адклікання рэгістрацыі”. З гэтай мэтай створана працоўная група з прадстаўнікоў зацікаўленых ведамстваў.**

Беларускі закон “Аб СМІ” не вызначае панятку “Інтэрнэт-СМІ”, аднак дэлегуе паўнамоцтвы па іх рэгістрацыі і рэгуляванні іх дзейнасці ўраду Рэспублікі Беларусь. Аднак адпаведнай пастановы дагэтуль прынята не было. Распаўсюд рэпрэсіўнага беларускага заканадаўства пра СМІ на Інтэрнэт-рэсурсы значна ўскладніць, а ў шэрагу выпадкаў зробіць немагчымай іх дзейнасць і павялічыць магчымасці Міністэрства інфармацыі па накладанні на іх санкцыяў, аж да закрыцця.

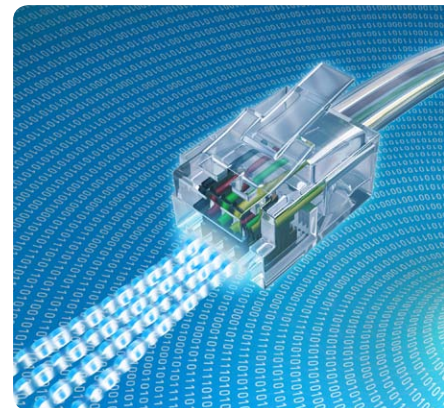


# РЭЙТЫНГІ, ІНДЭКСЫ, СТАТЫСТЫКА

## FREEDOM HOUSE АДНЁС БЕЛАРУСЬ ДА ШЭРАГУ КРАІН З НЕСВАБОДНЫМ ІНТЭРНЭТАМ.

Праваабарончая арганізацыя Freedom House у чарговы раз аднесла Беларусь да групы краінаў з несвабодным інтэрнэтам.

У даклад Freedom House пра свабоду Інтэрнэту ўключаны 60 краінаў. З іх 29 блакавалі або фільтравалі ў інтэрнэце інфармацыю палітычнага і сацыяльнага характару Беларусь з'яўляецца адзінай краінай у Еўропе, дзе свабода інтэрнэту абмяжоўваецца. Становішча ў нашай краіне, паводле праваабаронцаў Freedom House, магчыма параўнаць з Кітаем, Суданам ды Эфіёпіяй..



## СЯРОД КРАІНАЎ УСХОДНЯГА ПАРТНЁРСТВА БЕЛАРУСЬ ЗАСТАЕЦА АПОШНЯЙ ПА ЎЗРОЎНЮ СВАБОДЫ СМІ

Паводле другога Індэксу свабоды медыяў Усходняга партнёрства, падрыхтаванага напярэдадні саміту ў Вільні 28-29 лістапада, Беларусь **пранейшаму адстае паводле паказчыкаў свабоды СМІ ад астатніх краінаў Усходняга партнёрства.** Як і падчас правядзення пілотнага апытання экспертаў, праведзенага ўлетку 2013 г., Беларусь па ўсіх чатырох блоках пытанняў – “Палітыка”, “Практыка”, “Тэлерадыёвяшчанне” і “Інтэрнэт і новыя медыі” – атрымала найгоршыя ацэнкі.

Даследаванне ажыццяўляецца ў межах праекту ENP – EaP Media Freedom Watch. Зводны індэкс рыхтуецца на аснове апытання дзесяцёх медыяэкспертаў у кожнай з шасці краінаў Усходняга партнёрства: Азербайджане, Арменіі, Беларусі, Грузіі, Малдове і Украіне. Індэкс вызначае ступень захавання асноўных правоў і свабодаў журналістаў у рэгіёне.





ГА «БЕЛАРУСКАЯ  
АСАЦЫЯЦЫЯ  
ЖУРНАЛІСТАЎ»

[WWW.BAJ.BY](http://WWW.BAJ.BY)

---

Змест гэтага электроннага выдання абаронены нормамі Аўтарскага права.  
Спасылка на ГА «Беларуская асацыяцыя журналістаў» пры выкарыстанні матэрыялаў  
ЭЛЕКТРОННАГА БЮЛЕТЭНЯ «СМІ Ў БЕЛАРУСІ» з'яўляецца абавязковай.  
Выдавец: ГА «Беларуская асацыяцыя журналістаў» (ГА «БАЖ »).  
Вул. Намсамольская 7-32, 220030 Мінск, БЕЛАРУСЬ  
Тэлефоны: +375 17 203-63-66, 226-70-98 Факс: +375 17 203-63-66, 226-70-98  
E-mail: [press@baj.by](mailto:press@baj.by) Web: [www.baj.by](http://www.baj.by)  
Наконтат: Бастунец Андрэй Леанідавіч, намеснік старшыні ГА «БАЖ »